

Panevropska javnomnenjska anketa o varnosti in zdravju pri delu

Rezultati za Slovenijo

Maj 2013

Panevropska javnomnenjska anketa o varnosti in zdravju pri delu – Rezultati za Slovenijo

Maj 2013

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) je pravkar objavila rezultate panevropske javnomnenjske ankete.

- Glede na ugotovitve večina evropskih delavcev pričakuje, da se bo delež delavcev, starejših od 60 let, na delovnem mestu povečal do leta 2020. Samo eden od osmih delavcev se zaveda vseh programov in politik za pomoč starejšim delavcem, ki že obstajajo na njihovem delovnem mestu. V Evropi prevladuje mnenje, da so starejši delavci bolj produktivni pri delu in da so manj časa odsotni z dela zaradi bolezni kot drugi delavci. Vendar pa šest od desetih anketiranih oseb meni, da je manj verjetno, da bi se lahko delavci, starejši od 60 let, prilagodili spremembam pri delu tako kot drugi delavci.
- Stres v zvezi z delom se dojema kot običajen pojav na nekaj več kot polovici evropskih delovnih mest. Bolj izrazit je lahko zlasti pri zaposlenih v večjih podjetjih ter pri zdravstvenih delavcih in negovalnemu osebju. Čeprav se za reorganizacijo dela in negotovost zaposlitve najpogosteje meni, da povzročata stres v zvezi z delom, pa večina evropskih delavcev zatrjuje, da je na njihovem delovnem mestu takšen stres pod ustreznim nadzorom.

Terensko delo: V Sloveniji je anketiranje potekalo od 5. do 17. decembra 2012 med delavci, ki delajo poln delovni čas ali krajši delovni čas od polnega, in samozaposlenimi delavci, starejšimi od 18 let. Opravljeno je bilo 503 telefonskih intervjujev na podlagi priložnostnega anketnega vprašalnika, pripravljenega posebej za zbiranje podatkov o varnosti in zdravju pri delu.

Anketa temelji na vzorcu delavcev, ne pa na celotni populaciji. Rezultati so podvrženi vzorčnim odklonom, zato so v tem poročilu predstavljene samo tiste razlike med skupinami delavcev, ki so statistično značilne. Poleg tega se je pomembno zavedati, da so rezultati ankete odraz subjektivnega mnenja anketirancev in ne dejstev. Za dodatne informacije si oglejte tehnični povzetek poročila panevropske javnomnenjske ankete.

Na splošno ugotovitve za **Slovenijo** kažejo, da:

Manj kot polovica delavcev v Sloveniji meni, da so delavci, starejši od 60 let, pogosteje udeleženi v nezgodah pri delu kot drugi delavci.

Manj kot polovica delavcev v Sloveniji (43 %) meni, da imajo delavci, starejši od 60 let, pogosteje nezgode pri delu, kot drugi delavci, kar predstavlja dvakrat več od evropskega povprečja (22 %). Nekaj več kot polovica delavcev v Sloveniji (56 %) pravi, da so delavci, starejši od 60 let, manj produktivni od drugih delavcev, kar je prav tako dvakrat več od evropskega povprečja (28 %). Podoben vzorec je očitno za starejše delavce, ki trpijo zaradi stresa v zvezi z delom, saj 70 %

slovenskih anketirancev trdi, da starejši od 60 let bolj trpijo kot drugi delavci (v primerjavi s povprečnimi 42 % v Evropi).

Kar osem od desetih slovenskih delavcev (83 %) meni, da so se delavci, starejši od 60 let, manj sposobni prilagajati spremembam pri delu kot drugi delavci. Čeprav večina evropskih delavcev (60 %) deli to mišljenje, je podatek za Slovenijo najvišji izmed vseh 31 anketiranih držav. Slednjega mnenja je bistveno več slovenskih delavcev, starih od 18-54 (86 %), kot delavcev, starejših od 55 let (63 %).

Ljudje so premalo ozaveščeni o politikah ali programih za podporo starejšim delavcem, ki obstajajo na delovnem mestu.

Le 5 % delavcev v Sloveniji se zaveda, da na njihovem delovnem mestu obstajajo programi in politike, ki podpirajo ljudi, ki delajo do ali preko upokojitvene starosti, kar je pod evropskim povprečjem (12 %). Izmed vseh slovenskih delavcev, ki niso obveščeni o takih programih ali politikah, dve tretjini (67 %) menita, da bi jih bilo treba uvesti, ena tretjina (33 %) pa trdi obratno. Za uvedbo programov ali politik za podporo starejšim delavcem se zavzema sedem od desetih žensk (71 %) in manj moških (63 %).

V Sloveniji trije od desetih delavcev (31 %) pravijo, da se bo delež delavcev, starejših od 60 let, na delovnem mestu verjetno povečal do leta 2020, skoraj šest od desetih (58 %) pa jih meni, da je to malo verjetno. Delavci, starejši od 55 let, pogosteje (38 %) izražajo pričakovanje o povečanju deleža delavcev, starejših od 60 let, za razliko od delavcev, starih od 18 do 34 let (26 %). Med 31 anketiranimi državami ima Slovenija enega od najnižjih deležev tistih, ki pričakujejo porast števila starejših delavcev in je precej pod evropskim povprečjem (52 %).

Kot glavni vzroki stresa v zvezi z delom anketiranci navajajo: število opravljenih delovnih ur ali obseg delovne obremenitve, reorganizacijo in negotovost zaposlitve.

Izmed šestih možnih vzrokov stresa v zvezi z delom slovenskih anketiranci najpogosteje navajajo število opravljenih delovnih ur ali obseg delovne obremenitve, reorganizacijo ali negotovost zaposlitve. Vsakega od teh razlogov je izbralo 63 % slovenskih anketirancev. Naslednji najpogostejši razlog je izpostavljenost nesprejemljivemu vedenju, kot sta ustrahovanje ali nadlegovanje na delovnem mestu, kar je izbralo 56 % vprašanih. Med mladimi, starimi od 18 do 34 let, je število opravljenih delovnih ur ali obseg delovne obremenitve izbralo 68 %, medtem ko jih je le 59 % navedlo reorganizacijo ali negotovost zaposlitve. V nasprotju s tem je 68 % samozaposlenih delavcev kot razlog navedlo reorganizacijo ali negotovost zaposlitve in le 54 % obseg opravljenih delovnih ur ali obseg delovne obremenitve.

Dojemanje delavcev po vsej Evropi je podobno in sicer se reorganizacija ali negotovost zaposlitve dojema kot najpogostejši vzrok stresa v zvezi z delom na splošno, temu pa tesno sledi število opravljenih delovnih ur ali obseg delovne obremenitve.

Večina delavcev meni, da je stres v zvezi z delom pogost. Mnenje o ustreznosti nadzora pa je bolj deljeno.

V Sloveniji sedem od desetih delavcev (72 %) trdi, da so primeri stresa v zvezi z delom pogosti na njihovem delovnem mestu, le 25 % pa jih pravi, da so redki. Med 31 anketiranimi državami ima Slovenija enega od najvišjih deležev tistih, ki trdijo, da je stres v zvezi z delom pogost, kar je precej nad evropskim povprečjem (51 %). Stres v zvezi z delom predstavlja posebno vprašanje za slovenske samozaposlene delavce, saj jih 80 % pravi, da je pogost. Mlajši delavci, stari od 18 do 34 let, pogosteje izjavljajo, da je na njihovem delovnem mestu prisoten stres, v primerjavi z delavci, starejšimi od 55 let (77 % proti 57 %).

Poleg tega štirje od desetih slovenskih delavcev (43 %) pravijo, da je stres v zvezi z delom na njihovem delovnem mestu pod ustreznim nadzorom, polovica pa jih meni, da stres v zvezi z delom ni pod ustreznim nadzorom. To je obratno od situacije v Evropi, kjer več delavcev verjame, da je stres v zvezi z delom pod ustreznim nadzorom, kot da ni (54 % proti 41 %). Med 31 anketiranimi državami ima Slovenija enega od najnižjih deležev anketirancev, ki pravijo, da je stres v zvezi z delom pod ustreznim nadzorom.

Le malo več kot tretjina (36 %) slovenskih delavcev, ki trdijo, da je stres v zvezi z delom pogost na njihovem delovnem mestu, hkrati tudi navaja, da je le-ta pod ustreznim nadzorom, medtem ko skoraj dve tretjini (63 %) delavcev, ki trdijo, da je stres v zvezi z delom na njihovem delovnem mestu redek, pravita, da je pod ustreznim nadzorom.

Opomba:-

Poslanstvo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) je omogočiti varnejša, bolj zdrava in produktivnejša delovna mesta v Evropi. Agencija, ki ima sedež v Bilbau v Španiji, želi izboljšati življenje ljudi na delovnem mestu s poudarjanjem in odzivanjem na vprašanja, ki vplivajo na delavce, kot so stres v zvezi z delom in morebitna potreba po podaljšanju delovne dobe v Evropi, tako da pomaga zagotoviti "staranju prilagojena delovna mesta, ki so primerna za vse starosti".
<http://osha.europa.eu>

Poslanstvo **Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)** je omogočiti varnejša, bolj zdrava in produktivnejša delovna mesta v Evropi. Agencija raziskuje, razvija in razdeljuje zanesljive, uravnotežene in nepristranske informacije o varnosti in zdravju pri delu ter organizira vseevropske kampanje za povečanje ozaveščenosti. Agencijo, ki ima sedež v Bilbau v Španiji, je leta 1996 ustanovila Evropska unija, povezuje pa predstavnike Evropske komisije, vlad držav članic, delodajalske in delavske organizacije ter vodilne strokovnjake iz držav članic EU-27 in zunaj njih.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu

Gran Vía 33, 48009 Bilbao, ŠPANIJA

Telefon: +34 944794360

Telefaks: +34 944794383

E-naslov: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>